

33. setkání Pracovní skupiny TC Praha pro finanční a právní management projektů H2020/HE - FINPRA

Jaké jsou zkušenosti členů a členek FINPRA s implementací projektů financovaných formou LUMP SUM a s audity 1. a 2. stupně v projektech HE?

Shrnutí diskuse více než 100 členek a členů FINPRA ze setkání 10.4.2024 na zámku v Třešti

IMPLEMENTACE PROJEKTŮ LUMP SUM

- Praktické zkušenosti s implementací projektů financovaných formou lump sum jsou zatím omezené nebo úplně chybí. Ukazuje se, že v rámci ekonomického a účetního aparátu institucí stále chybí povědomí o základních principech fungování projektů lump sum a vzniká řada mýtů. Principy fungování grantů lump sum jsou shrnuty v krátkém informačním videu TC Praha [zde](#). Vzhledem k tomu, že formou lump sum bude v budoucnu financováno až 50 % všech projektů Horizontu Evropa, je v tomto směru důležitá osvěta a strategie, jak s těmito granty pracovat.
- Přestože se u grantů lump sum nevykazují skutečné náklady a neprobíhají finanční audity (což potvrzuje zástupce Evropské komise i na konferenci [CZEDER](#), čas 2:43 – 2:47), ukazuje se, že pro instituce bude nezbytné nastavit si interní pravidla, která jim umožní tyto granty efektivně řídit, a to jak z finančního hlediska, tak z hlediska plnění naplánovaných výstupů.

KOMENTÁŘ AUDITORA

- V projektech lump sum nedochází k reportingu vynaložených způsobilých nákladů. Platí ale, že v projektech lump sum **není možné realizovat zisk**. V okamžiku účetní závěrky musí nastat stejně jako u projektů založených na skutečných nákladech, výsledková neutralita.
- V projektech lump sum mohou vznikat situace, kdy skutečně zaúčtované náklady budou nižší než vyplacený grant. Tyto situace bude nutné strategicky i účetně vyřešit. Veřejné výzkumné instituce i vysoké školy mohou o grantech účtovat jako o zdrojích ze zahraničí a tvořit z nich **fond účelově určených prostředků** (FÚUP) na podporu vědy. Nespotřebované části lump sum grantů je možné skrze FÚUP využít na jakékoliv aktivity spojené s vědou a výzkumem. V tomto směru bude pro instituce nutné nastavit interní pravidla pro práci s přebytky z projektů lump sum. Bližší doporučení k účtování (nejen přebytků) v projektech lump sum poskytne TC Praha ve spolupráci s auditory.
- **Kurzové rozdíly** je možné připsat k tíži projektů lump sum. V kontextu diskuse o kurzových rozdílech ze závazkových a pohledávkových účtů, zmínili auditori tzv. Konsolidační balíček Ministerstva financí ČR, který umožňuje účetním jednotkám přejít do režimu vylučování kurzových rozdíků.

AUDITY

- Otázky o účtování nákladů v projektech Horizont Evropa budou výhledově zpracované TC Praha. V současné době hledáme podněty, abychom mohli pokrýt všechny situace, které jsou pro příjemce relevantní/zajímavé. Spodněty nás můžete kontaktovat na finance-pravo@tc.cz

AUDIT 1. STUPNĚ (CFS)

- V únoru 2024 EK zveřejnila [Verzi 2.0 šablony pro CFS](#) pro Horizont Evropa. TC Praha aktualizovalo [seznam auditorických společností](#), které mají zkušenosti s audity rámcových programů EU. Na vyžádání zašleme zájemcům vzor výběrového řízení na rámcovou smlouvu pro vydávání CFS, který vypracovala MUNI.

AUDIT 2. STUPNĚ - zkušenosti

- V minulosti audity prováděla česká pobočka KPMG, se kterou byla pozitivní zkušenost a která měla dobrou znalost pravidel H2020 i národních specifik. V současné době (poslední 2-3 roky) audity realizuje PwC Rumunsko/Slovensko a Deloitte Španělsko, kde je komunikace složitější a znalost pravidel není na tak vysoké úrovni, jako tomu bylo u KPMG. Spolupráce se Slovenskou pobočkou PwC situaci pomohlo.
- Audit zpravidla trvá 3-6 měsíců. Může se ale protáhnout i na více než rok. U termínů navržených ze strany auditora je možné vyjednat prodloužení. Dokumenty jsou požadovány v ČJ, tam kde je k dispozici jejich překlad, tak také v AJ.
- Audit je systémový, tzn. dělá křížovou kontrolu a zabývá se i kontrolou procesů a interních směrnic organizace. Auditor může požadovat také interview s výzkumníky, které je vhodné na toto připravit.
- Auditovány mohou být i ukončené projekty. Stímto je nutné počítat v kontextu odchodů členů týmu nebo manažerů, kteří měli projekt na starosti.

AUDIT 2. STUPNĚ - formální proces

- **Letter of Announcement** dostane LEAR, následně je nutné v Portálu nominovat roli Audit Contact (AuCo). Zejména u univerzit, kde může být více součástí, je nutné pečlivě zvážit osobu AuCo. Ideálně by měl zaštiťovat někdo z rektorátu.
- **Vyplnění Annexů I, II a III** zpravidla trvá 3 měsíce. Z hlediska auditora je zásadní Annex III, kam se vyplňují jednotlivé nákladové položky. Annexu III je nutné věnovat při přípravě maximální pozornost. Pokud je zde chyba, vede to k problémům. Pozor, šablona Annexu III nereflektuje projektové odměňování. Při využití projektového odměňování je nutné do excelu přidat nový list s výpočtem a vysvětlit auditorovi.
- **Audit na místě** zpravidla trvá 3 dny.
- **Draft Audit Report**
- **Contradictory Procedure** je poslední možností, jak výstup auditu zvrátit. V tomto směru je nutná rychlost (30 dní!) a aktivita příjemce. Argumenty příjemce ještě mohou být uznány, na rozdíl od českých auditů.
- **Final Audit Report**. Při neuznatelných nákladech se řeší vratky.

ČESKÉ SPECIFIKUM

V praxi opakovaně EK vysvětlujeme, proč u osobních nákladů nárokuje méně, než vyjde mandatorním vzorcem vyplývajícím z GA. V minulosti vnímáno jako systémová chyba, kdy EK příjemce vyzvala, aby si příjemce rozdíl „donárokoval“. Nyní už není tak časté. Pokud nastane, v rámci Contradictory Procedure doporučujeme toto striktně odmítnout jako systémovou chybu. Jako argumentaci je možné využít [stanovisko](#) TC Praha vydané za tímto účelem.

